

τηρήσῃ ὁ Θησεὺς καὶ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ἀπόρρητον τὸν τόπον τῆς ταφῆς του, μήποτε ἀφαιρέσωσι τὸ σῶμα αὐτοῦ οἱ Θηβαῖοι, οἵτινες ἦσαν θανάσιμοι ἐχθροὶ αὐτοῦ. Ἐν ἐνὶ λόγῳ διὰ τῆς πράξεως ταύτης ὁ Οἰδίπους ἀπεκλήρωσε τρόπον τινὰ τοὺς συμπολίτας καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, καὶ κατέλιπεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων διαθήκην τοιαύτην, οἷαν ἐννοοῦσιν οἱ Νομικοὶ διὰ τοῦ ἐξῆς ὁρισμοῦ. Διαθήκη ἐστὶ « Σαφῆς δὴλωσις τῆς θελήσεως τοῦ ἀποθανόντος περὶ μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος τῶν μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ καταλειπομένων κτημάτων, καὶ περὶ παντός, ὅ,τι μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐπιθυμεῖ γενέσθαι. » (1)

Τούτου τεθέντος, ἄλλο τι ζήτημα ἀναφαίνεται φυσικῶς τῷ λόγῳ. Πῶς ἡ προφορικὴ αὕτη παράδοσις, ἡ διαθήκη τοῦ Οἰδίποδος μετεβιβάσθη ἀλληλοδιαδόχως εἰς τοὺς βασιλεῖς τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἔπειτα εἰς τὸν Ἀρεῖον Πάγον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κόδρου, τοῦ τελευταίου τῶν Ἀθηνῶν βασιλέως; διότι γνωστὸν ὑπάρχει, ὅτι ὁ Θησεὺς ἐδολοφονήθη ἐν τῇ νήσῳ Σκύρῳ ὑπὸ τοῦ Λυκομήδους, καὶ ὅτι ὁ Κόδρος ἐκούσιως παρεδόθη εἰς θάνατον ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῆς πατρίδος. — Ἐξ ὅλης τῆς γενναίας τοῦ Θησεῦς διαγωγῆς πιθανώτατον φαίνεται, ὅτι, πρὶν ἢ ἐξέλθῃ τῶν Ἀθηνῶν, ἐνεπιστεύθη τὸ μυστικὸν εἰς τὸν ἐπίδοξον διάδοχον αὐτοῦ· ὁ δὲ Κόδρος, πρὶν ἢ ἐκτεθῇ εἰς τὸν ἐκούσιον θάνατον διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐνεπιστεύθη αὐτὸ εἰς τὸν Ἀρεῖον Πάγον, συγκείμενον, ὡς γνωστὸν, ἐκ τῶν ἐναρετωτάτων πολιτῶν, καὶ τοσαύτης ἀπολαύοντα ἀγαθῆς ὑπολήψεως ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ὥστε νὰ πιστεύωσι γενικῶς, ὅτι καὶ θεοὺς ἐδίκασέ ποτε τὸ Δικαστήριον τοῦτο.

Πρὸς ταῦτα δυνατὸν ν' ἀντιτάξῃ τις, ὅτι ὅλη αὕτη ἡ περὶ Οἰδίποδος διήγησις εἶναι μῦθος, ὃν μετεχειρίσθη ὁ Σοφοκλῆς, ὅπως εὐαρεστήσῃ τοῖς Ἀθηναίοις, οἵτινες μετὰ πολλῆς ἀπληστίας συνέλεγον καὶ διετήρουν ὅ,τι διέθρυπτε τὴν ἐαυτῶν ματαιοφροσύνην, καὶ ὡς ἱερὸν τόπον ἐλάτρευον τὸν Κολωνόν, ὅπου ἐδόξαζον ὅτι ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ὁ μῦθος οὗτος. Ἀναντιρρήτως μῦθος εἶναι ἡ διήγησις αὕτη, ἡ τοῦλάχιστον παράδοσις, τοσαύτῳ μᾶλλον ἀβέβαιος, ὅσῳ ὑπάρχουσιν οἱ ἀντιλέγοντες, ὅτι ὁ Οἰδίπους ἀπεβίωσεν ἐν Θήβαις (2)· καὶ ἐπομένως ἡ διαθήκη αὐτοῦ δὲν εἶναι μᾶλλον ἀξιόπιστος τοῦ Κορανίου. Ἀλλὰ

(1) Expressa declaratio voluntatis defuncti de translatione domini rerum post mortem suam relictarum, et de eo quod praeterea post mortem suam fieri velit. — Baumeister, philosoph. Definit. Part II, p. 173.

(2) Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Σοφοκλέους (Οἰδ. ἐπὶ Κολ. 94) λέγει, ὅτι ὁ Οἰδίπους ἀπεβίωσεν ἐν Θήβαις, καὶ ὅτι κατὰ πρῶτον μὲν ἐτάφη ἐν τινι χωρίῳ τῆς Βοιωτίας, ἔπειτα δὲ μετηνέχθη ἀλλαχοῦ. Ἡ παράδοσις αὕτη συμφωνεῖ πρὸς τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου (Ψ. ψ, 679), ὅτι ὁ Ἡγεμὼν οὗτος ἀπέθανεν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι.

δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ ἀληθείας τοῦ γεγονότος· ἀρκεῖ μόνον νὰ γινώσκωμεν, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπίστευσαν αὐτὸ, ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μυθολογήματα, καὶ ὅτι εἶχαν μέγα συμφέρον εἰς τὸ νὰ πιστεύωσιν αὐτό. Οὕτως ἡ δίκη τοῦ Ἀρεῦς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ τοσαῦτα ἄλλα θαύματα, ἀρχαιότερα ἢ σύγχρονα τῇ ἀρχῇ τῆς δημοκρατίας αὐτῶν, καὶ πρὸ πάντων ἡ περὶ αὐτοχθονισμοῦ ἰδέα αὐτῶν, ἐνομιζόντο παρ' αὐτοῖς τοσοῦτῳ μᾶλλον ἀξιόπιστα, ὅσῳ ἐκολάκευον τὴν φιλοτιμίαν αὐτῶν, καὶ ἀπετέλουν μέρος τῆς θρησκείας αὐτῶν.

Καὶ ταῦτα μὲν, φίλτατε, ὅσα περὶ τοῦ προκειμένου ἔχω σοι εἰπεῖν. Ἐπαναλαμβάνω δὲ, ὅτι ἀπλὴν εἰκασίαν μου ὑποβάλλω εἰς τὴν κρίσιν Σοῦ τε καὶ τῶν ἄλλων σοφῶν ἀνδρῶν, τῶν περὶ τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν ἐπιμελῶς ἀσχολουμένων. Ὅ,τι δὲ θεωρῶ καθαρὰν ἀλήθειαν, καὶ οὐχὶ εἰκασίαν, εἶναι τὸ ἐξῆς· ὅτι ὁ μὲν Δείναρχος ἀναφέρει *Διαθήκην ἀπόρρητον*, φυλαττομένην ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἀναφέρει ὁμοίως *πράξιν ἀπόρρητον*, ἐνεργηθεῖσαν μετὰ τοῦ Οἰδίποδος καὶ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἔχουσιν πάντα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς διαθήκης.

ΚΟΡΑΗΣ.

ΣΚΗΝΑΙ ΕΝ ΓΕΩΡΓΙΑΙ.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ.)

(Τέλος. Ἰδε φυλλ. 347.)

Γ'.

Ἄμα ἐχάραξεν ἡγέρθη ὁ Γρηγόρης, ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς του, ἔστριψε τὸν μύστακά του καὶ ἐτίναξε τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς του. Ὁ δὲ πρίγκηψ Δημήτριος, τοῦ ὁποῦ ἡ ἡρεμος καὶ τακτικὴ ἀναπνοὴ ἐδήλου τὴν ἀνάρρωσίν του, ἐκοιμάτο ἔτι, ὅταν ὁ πιστὸς νεκροθάπτης ἀπῆλθε βήματι ταχεῖ εἰς τὴν ἀγοράν, ἵν' ἀγοράσῃ διὰ τὸν πρίγκηπα χαβιάριον, αὐγά, κρέας καὶ εἶνον. Ὁ πτωχὸς νεκροθάπτης εἶχε κάμει οἰκονομίας τινὰς, αἵτινες ἤλαττοῦντο μὲν καθ' ἑκάστην ἕνεκα τῆς ὑπερβολικῆς του δίψης, ἀλλ' εὐτυχῶς ἐσώζοντο ἀκόμη διακόσια ἀβάζια. (1)

Πρὸς τούτοις ἦτο καὶ ἐλπίς ὅτι, ἐξαντληθέντος τοῦ μικροῦ τούτου θησαυροῦ, ἤθελεν εἰσρεύσει εἰς τὸ δερμάτινον πουγγίον τοῦ πτωχοῦ γέροντος γενναῖόν τι φιλοδώρημα τοῦ πρίγκηπος. — Ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἀγορᾶς εὗρεν ὁ Γρηγόρης τὸν πρίγκηπα ἔξυπνον καὶ στηριζόμενον μετὰ κόπου ἐπὶ τῆς σκληρᾶς

(1) Τὸ ἀβάζιον εἶναι νόμισμα ἔχον ἀξίαν 85 περίπου λεπτῶν. Σ. τ. Μ.

στρωμνῆς του. — Ἐδὼ εἶμαι, Γρηγόρη, ἐλθε πλησίον μου καὶ ἀκροάσθητί μου μετὰ προσοχῆς. ἔχεις χρήματα;

— Διακόσια ἀβάζια· πλὴν ἡ χρονία εἶναι καλὴ, ὁ πυρετὸς εὐνοϊκός, καὶ —

— Καλὰ, σπεῦσε τώρα εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ ἀγοράσέ μου, ὥς νὰ ἦτο διὰ σέ, διότι ἔχομεν τὸ αὐτὸ ἀνάστημα, μίαν ὁλόκληρον ἐνδυμασίαν μιγγραλίου χωρικοῦ. Ὁ ἀδελφός σου δὲν κατοικεῖ μικρὰν καλύβην ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ Γόρι ὁδοῦ;

— Μάλιστα.

— Εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ μὲ κρύψῃ ἐπὶ τινα χρόνον;

— Βεβαιότατα.

— Γενναίως θὰ τὸν ἀντزمείψω, καὶ ἐλπίζω τάχιστα. Ὅσον διὰ σέ θὰ σοὶ ἀγοράσω ἐν ὥραϊον ἐργαστήριον τῆς ἐκλογῆς σου εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς ὁδοῦ Γολοθίνου.

— Ὁ κύριέ μου!

— Μὴ μὲ διακόπτης. Μίαν ἐβδομάδα θὰ μείνω ἀκόμη ἐδῶ, ἐν' ἀναλάβω ἐντελῶς, διότι φοβοῦμαι ὅτι αἱ δυνάμεις μου δὲν μοὶ ἐπιτρέπουσιν ἀκόμη νὰ κάμω τεσσαράκοντα βέρστια ἑφιππος. Καθ' ἑκάστην θὰ μὲ πληροφορῆς περὶ τῶν συμβαινόντων ἐν τῇ πόλει καὶ πρὸ πάντων ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς συζύγου μου. Σοὶ δίδω τὴν ἄδειαν νὰ κάμῃς τὸν κατάσκοπον καὶ ὠτακουστήν.

Μετὰ τὰ διακόσια ἀβάζια ἐντὸς τοῦ πουργίου του διήλθεν ὁ νεκροθάπτης τὰς ἀπεράντους τῆς πόλεως ὁδοὺς πρὸς ἀγορὰν τῆς παρὰ τοῦ πρίγκηπος διαταχθείσης ἐνδυμασίας. Βήμασι κατεσπυσμένοις διέβαιναν ἐμπροσθεν τῶν οἰνοπωλείων, ἐν οἷς συνείθιζεν ἄλλοτε νὰ σβύνη τὴν δίψαν του· ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἤκουε τοὺς χλευασμοὺς τῶν συναπαντώντων αὐτὸν φίλων καὶ γνωρίμων. Πλὴν ἀδιάφορος πρὸς ὅλα ἐξηκολούθει ὁ Γρηγόρης τῆς πορείας του. Μετὰ παρέλευσιν δὲ μιᾶς ὥρας ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ πρίγκηπος.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐκάθητο ὁ Γρηγόρης ὑπὸ τὴν σκιάν κυπαρίσσου παρὰ τὴν θύραν τῆς οἰκίας καὶ ἐπέβλεπεν ὡς ἡγεμῶν, τὸ βασιλεῖόν του, τὸ νεκροταφεῖον. Αἶφνης εἶδε γυναῖκα κεκαλυμμένην ὑπὸ μακροῦ πέπλου, ἣτις ἤρχετο ἐκ τῆς πόλεως· ἐγνώρισε δὲ ἀμέσως τὴν χήραν πριγκήπισσαν, καὶ μειδίαμα σαρκαστικὸν ἔσπεψε τὰ χεῖλη του. Καὶ πραγματικῶς ἦτο ἡ Δαρία, ἣτις κατὰ τὸ ἔθιμον ἤρχετο νὰ κλαύσῃ καὶ νὰ στεναῖξῃ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀποθανόντος συζύγου. Ὁ Γρηγόρης ἠγέρθη, ἐγύμνωσε τὴν κεφαλὴν του τῇ ἐδειξε τὴν θέσιν τοῦ τάφου καὶ ἀπεσύρθη. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν του εἰδοποίησε περὶ τῶν διατρεχόντων τὸν πρίγκηπα, ὅστις προχωρήσας μετὰ κάπου πολλοῦ μέχρι

τῆς θύρας, εἶδεν ἐντεῦθεν ἀόρατος τὴν γυναῖκα, ἣν ἠγάπησέ ποτε καὶ ἦτις τοσοῦτον αἰσχυρῶς τὸν ἐξηπάτηεν.

Ἡ πριγκήπισσα παρακολουθεῖτο ὑπὸ τῆς πιστῆς θαλαμηπόλου, τῆς Σαλόμης, ἣτις ἐκράτει μικρὸν κυράσιον, ἐνδεδυμένον φόρεμα ἐρυθροῦν καὶ ἔχον τὴν κόμην πεπλεγμένην εἰς ἑπτὰ βοστρύχους. Ἡ ὑπηρέτρια κατέθεσεν ἐπὶ τῆς γῆς παρὰ τὴν μητέρα τὸ βρέφος, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ἀθωότητί του ἤρχισεν ἀμέσως νὰ παίζῃ μετὰ τοὺς χάλικας, τοὺς καλύπτοντας τὸν τάφον τοὺς πατρὸς. Ἡ Δαρία ἐγονάτισε, προσηυχέθη, ἔκλαυσε καὶ ἐκτύπα τὸ στῆθος τῆς, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἐπαλλε καρδία ὅλως ἀσύμφωνος πρὸς τὴν προσπεποιημένην ὁρμὴν τῆς ἀπελπισίας τῆς. Ἡ Σαλόμη ἐμμεῖτο σχεδὸν καθ' ὅλα τὴν κυρίαν τῆς, τὸ δὲ βρέφος προσέβλεπεν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μετ' ἀπορίας τὰς δύο γυναῖκας. Κομφότατα ἐφόρει ἡ Δαρία τὰ πένθιμά τῆς ἐνδύματα· τὸ ἀνημμένον αὐτῆς περίζωσμα, τὸ πλούσιον αὐτῆς διάδημα, ὁ πέπλος τῆς καὶ οἱ μέλανες πλόκαμοι τὴν παρίσταν ὡς τὴν θεάν τοῦ πένθους.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς ἐδέχετο ἡ Δαρία πολλὰς ἐπισκέψεις φίλων καὶ συγγενῶν. Ἀμα δ' ἐξυμνεῖτο προτέρημά τι ἡ ἀρετὴ τῆς τοῦ συζύγου τῆς, ἐστέναζε καὶ ὠδύρετο μετ' οὐ πολὺ ὁμοῦς ὁ διάλογος μετέβαινεν εἰς ἀσήμεντα ἀντικείμενα, μηδεμίαν πρὸς τὸν ἀποθανόντα σχέσιν ἔχοντα.

Ἐπὶ δύο παρασκευὰς ἐπεσκέφθη ἡ Δαρία τὸ νεκροταφεῖον ἐπαναλαμβάνουσα τὰ δάκρυα καὶ τοὺς ὀδυρμοὺς τῆς, μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἐστήθη ἐπὶ τοῦ τάφου λίθινον μνημεῖον ἀκορψὸν καὶ βαναύσως εἰργασμένον. Ὁ δὲ πρίγκηψ πληροφορούμενος πάντοτε ὑπὸ τοῦ Γρηγόρη περὶ τῶν συμβαινόντων ἔβλεπε τοὺς ὀφθαλμοὺς του εἰς τὴν θεάν τῆς ἀληθοῦς ἢ προσπεποιημένης θλίψεως τῆς γυναικὸς του καὶ ἀμφιβάλλων τί νὰ πιστεύσῃ ἐταλαντεύετο ἐτι μεταξὺ ἐκδικήσεως καὶ συγχωρήσεως.

Τέλος δὲ ἀναρρώσας ἐντελῶς καὶ ἐνδυμα μιγγραλίου χωρικοῦ φορῶν ἐγκατέλιπεν ὁ πρίγκηψ ἐν θυελῶδει νυκτὶ τὴν Τίφλιν, παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ πιστοῦ νεκροθάπτου. Μόλις ἐχάραζεν ὅτε ἐφθικον οἱ δύο ὁδοιπόροι εἰς τὴν καλύβην τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Γρηγόρη, Δάτου, ὅστις τὸν περιέμενεν.

— Πρίγκηψ, εἶπεν ὁ χωρικὸς λαμβάνων με σέβας τοὺς χαλινούς τοῦ ἵππου τοῦ Δημητρίου.

— Δάττε, ἀπήντησεν ὁ πρίγκηψ, ἐδῶ δὲν εἶμαι πλέον πρίγκηψ, ἀλλὰ πτωχὸς μιγγραλίου χωρικός, ὃν θὰ ἐνομάζης Νατσιδαν καὶ θὰ μεταχειρίζησαι ὡς ὁμοῖόν σου. Ἀνάγκη δὲν εἶναι νὰ μάθῃς τὴν αἰτίαν τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς μου. Ὅθεν ὁ Νατσιδαν θὰ τρώγῃ εἰς τὴν οἰκίαν σου καὶ θὰ πίνῃ ἐκ τοῦ οἴνου σου.

Πλήρης χαρᾶς ἠσπάσθη ὁ Δάτος τὴν χεῖρα τοῦ πρίγκηπος. Ἐάν τὰ χωρὶς τῆς Γεωργίας ἦναι ἔλαινά καὶ πτωχὰ, ἔτι ἐλεσινοτέρα καὶ πτωχοτέρα εἶναι μία μεμονωμένη καλύβη. Ἡ καλύβη αὕτη εἶναι συνήθως ταπεινὴ καὶ κατὰ τὰ δύο τρίτα τεθυμμένη ἐντὸς τῆς γῆς. Ἡ στέγη εἶναι ἐπίπεδος, καὶ ἐπ' αὐτῆς τὴν μὲν ἡμέραν κάθονται οἱ χωρικοὶ, τὴν δὲ νύκτα κοιμῶνται, ὥστε ὁ χωρικός τῆς Γεωργίας μᾶλλον ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦ ζῆ ἢ ἐντὸς αὐτῆς. Ἐσωτερικῶς δὲ ἡ καλύβη οὔτε τραπέζας περιέχει οὔτε σκαμνία, ἀλλὰ μόνον ὀλίγα τινὰ σκεύη καὶ ἐν τῷ μέσῳ τὴν εὐρεῖαν ἐστίαν, τὸν φίλον τοῦτον τῆς καλύβης.

Τοιαύτη ἦτο κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἡ οἰκία, ἣτις ἤνοιξε φιλόξενον θύραν εἰς τὸν πρίγκηπα. Ὁ Δημήτριος, ἅμα εἰσελθὼν, ἐχαιρέτισε τὴν οἰκοδόσποιναν, πρὸς τὴν ὁποίαν τὸν παρουσίασεν ὁ Δάτος, εἰπὼν— Γυναῖκα, αὐτὸς εἶναι ὁ Ναυσκίδας, ἓνας ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς συντρόφους μου· εἶναι τολμηρὸς ὡς σπάθη, κυνηγὸς ὡς ἀετὸς καὶ ὀκνηρὸς ὡς Μιγγρέλιος, ὁποῖος καὶ εἶναι.

Ὁ Δημήτριος ἐπρομηθεύθη πυρίτιδα καὶ μόλυβδον καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸ δίκαννον τοῦ Γρηγόρη πυροβόλον. Μετ' ὀλίγον δὲ ἐκάθησεν, ἔραγε μὲ μεγάλην ὀρεξίν, ἀνεπαύθη ὀλίγον καὶ ἔπειτα λαβὼν τὸ ὄπλον ἐξῆλθεν εἰς τὸ κυνήγιον, παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Δάτου.

Δύο ὀλόκληροι ἐβδομάδες παρήλθον. Τέλος ἔφθασε καὶ ὁ Γρηγόρης κεκοπιασμένος καὶ ὁρμαῖος, ἐχαιρέτισε τὸν ἀδελφόν του καὶ ἀπεκαλύφθη ἐνώπιον τοῦ πρίγκηπος.

— Σκεπάσου, Γρηγόρη, τῷ εἶπεν οὗτος. Τί συνέβη;

— Τὴν παρελθοῦσαν παρασκευὴν ἡ πριγκήπισσα δὲν ἐπεσκέφθη τὸν τάφον σου, ἀλλ' ἐστείλεν ὡς ἀντιπρόσωπόν της τὴν γραῖαν Σοφίαν, τὴν τροφὸν σου, ἣτις ἐφαίνετο πολὺ λυπημένη καὶ ἐκράτει στέφανον νεκρὸν εἰς τὴν χεῖρα.

— Ἄλλο τίποτε, Γρηγόρη;

Ἄλλο τίποτε; — Ὁχι δὰ, ἔφερα ψάρια, πυρίτιδα καὶ μόλυβδον.

— Ταχέως μὲ λησμονεῖ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Δημήτριος· διανοοῦμην νὰ τὴν συγχωρήσω, ἀλλ' ἐὰν ἀγαπᾷ ἀκόμη τὸν αἰσχρὸν ἐκείνον Βαμιράν, τότε μὰ τὴν Παναγίαν! αἶμα θὰ ῥέυσῃ!

Δ'.

Ὁ Γρηγόρης πρὸς μεγάλην ἐκπληξίν τῶν φίλων του παρήτησε τὸν οἶνον, φαινόμενον σπανιώτατον εἰς τὴν χώραν ταύτην. Οὐδέποτε ἐπεσκέπτετο πλέον τὰ οἶνοπωλεῖα, καὶ σύννους καὶ σιωπηλὸς περιεφέρετο πολλάκις τῆς ἡμέρας παρὶ τὴν μητροπολιν, ἣν ἄλλοτε ἄπαξ ἴσως τοῦ ἔτους ἐπεσκέπτετο μόνον. Ἐφαίνετο δὲ εἰς τὰς κυριωτέρας ὁδοὺς τῆς πόλεως μὲ

ὑψωμένην τὴν κεφαλὴν καὶ κρατῶν κομβολόγιον, τὸ ὁποῖον μηχανικῶς διὰ τῶν χειρῶν του ἐπαίξε. Πιστὸς ὅμως πάντοτε εἰς τὸν πρίγκηπα μετέδαινε συχνὰ εἰς τοῦ ἀδελφοῦ του τὴν οἰκίαν κομίζων τροφὰς καὶ νέκ.

Καὶ ὑπὸ τὸν στίλβοντα τῆς Ἀνατολῆς οὐρανὸν καὶ ὑπὸ τὴν ὀμιχλώδη τῶν βορείων χωρῶν ἀτμοσφαῖραν θαρραλεῖ ὁ χρόνος κατ' ὀλίγον ὅλας τὰς ψυχικὰς λύπας, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ βλαστάνει ἡ λήθη ταχύτερον ἢ ὁ χρόνος ἐπὶ τῶν τάφων.

Ἡ Δαρία μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐβδομάδων ἀπὸ τῆς χηρείας της παρετήρησεν ὅτι τὰ δάκρυα ἐπηρεάζον τὸ κάλλος της· ὅθεν καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἔχυνεν αὐτὰ φειδωλότερον.

Πεπροικισμένος μὲ τὴν φυσικὴν τῶν Ἀρμενίων δολιότητα ἐνόησεν ὁ Βαμιράν, ὅτι φρόνιμον ἦτο νὰ μὴ προσπαθήσῃ νὰ καταπνίξῃ ἀμέσως ἐν ἀρχῇ τὴν λύπην τῆς χήρας· διὸ οὔτε τῇ ἔγραψε, οὔτε τὴν ἔδλεψε, οὐδ' ἐζήτηι νὰ τὴν ἀπαντήσῃ. Ἄμα ὅμως ὑπέθεσεν ὅτι ἡ θλίψις ἀπώλεσε πλέον τὴν δύναμίν της, ἐνεφανίσθη πάλιν ἐνώπιον τῆς Δαρίας.

Τὰς ἐπισκέψεις διεδέχθησαν ἐπιστολαὶ καὶ μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἀποσυρθείσης τῆς Σαλόμης ἐκ τοῦ δωματίου, συνέβη νὰ ψαύσῃ κατὰ τύχην ἡ χεὶρ τῆς Δαρίας τὴν χεῖρά του. Τὴν ἐπιούσαν ἡ Σαλόμη ἔλαβε δῶρον πλουσιώτατον. Οἱ κάτοικοι τῆς Τίφλιδας, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, φύσει ὀκνηροὶ, ἐνασχολοῦνται εἰς ξένας πάντοτε ὑποθέσεις. Ὅθεν πανταχοῦ ἐσχολιάζοντο αἱ περιποιήσεις τοῦ Βαμιράν, καὶ οἱ μὲν Ἀρμένιοι ἦσαν δυσηρεστημένοι, οἱ δὲ Γεωργιοὶ κατηγανακτῆμένοι, βλέποντες Ἀρμένιον δρέποντα τὸ λαμπρότερον τοῦ κήπου τῶν ῥόδων. Αὐτὸς νὰ ὑψώσῃ τὸ βλέμμα του πρὸς πριγκήπισσαν ἐκ βασιλικοῦ γένους, ἔλεγον οὗτοι· αὐτὸς, τοῦ ὁποῖου ὁ πατήρ ἦτο μεταπράτης παλαιῶν καρφίων!

Ἐν τοσούτῳ παρήρχοντο αἱ ἐβδομάδες, οἱ μῆνες, καὶ ὁ πρίγκηψ Δημήτριος κατετήκετο βραδέως καὶ μονοτόνως ἐντὸς τοῦ καταφυγίου του. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περιεφέρετο εἰς τὰ ὄρη κυνηγῶν· ἀφ' οὗ ὁμοῦς ἀπῆλθον τὸ φθινόπωρον, αἱ βροχαὶ, ἀφ' οὗ ἡ χιὼν κατεκάλυψε τὸν χειμῶνα τὴν πεδιάδα, περιορίσθη κατ' ἀνάγκην καὶ ὁ πρίγκηψ εἰς τὴν μονοτονίαν καὶ ἐρημίαν τῆς καλύβης. Κατὰ τὰς παγετώδεις μόνον ἡμέρας ἐκυνήγει ἀλώπεκας καὶ λύκους, ὧν γέμουσι τῆς Γεωργίας τὰ ὄρη.

Ὁ χειμὼν διπλασιάζει τὴν ἐνδειαν τοῦ χωρικοῦ ἐν Γεωργίᾳ, τοῦ ὁποῖου ἡ φυσικὴ ὀκνηρία ἀντιπαρθέτει εἰς τὴν θλίψιν τῆς πενίας δύναμιν ἀεργίας, ἣτις ἀποδεικνύει τὸ ἥπιον καὶ μαλακὸν τοῦ χαρκιτηρός του.

Ὡς ἦτο ἐπόμενον, ὁ Δάτος καὶ ἡ γυνὴ του δὲν ἦσαν εὐχάριστοι σύντροφοι διὰ τὸν Δημήτριον, οὐδὲ

ἠδύναντο νὰ λησιμονήσωσί ποτε μὲ ὕλας τὰς παρατερήσεις τοῦ πρίγκηπος, ὅτι ὁ μιγγρέλιος χωρικός δὲν ἦτο ὁμοίος τῶν. Ὅθεν ὁ Δημήτριος ἔζη βίον μονότονον, πλήρη ἔχων τὸν νοῦν τοῦ μαύρων λογισμῶν. Ἀμὰ ἤκουεν ἢ κρότον ἀμάξης ἢ ἵππου καλπάζοντος βῆμα ἔσπευδε νὰ πληροφορηθῇ μὴ ἦτο ὁ Γρηγόρης.

Οὗτος δ' αἰφνης ἐφθασε κατὰ τὸν Μάρτιον ἐν μέσῳ βαγδασιότητος βροχῆς βεβρεγμένος μέχρις ὀστέων. Ὁ Δημήτριος ἔτρεξεν εἰς προὑπάντησίν του καὶ ἔμπαθε παρ' αὐτοῦ, ὅτι ὁ Βαμιράν ἐπεσκέπτετο καθ' ἐκάστην τὴν Δαρίαν καὶ σκοπὸν εἶχε ν' ἀρνηθῇ ἐντὸς ὀλίγου τὸ ἀρμένιον δόγμα.

— Καλὰ, ἀπήντησεν ὁ πρίγκηψ μὲ τρέμουςαν φωνήν, σ' εὐχαριστῶ. Ἐλθε τώρα νὰ θερμανθῇς.

Πέντε μῆνες παρῆλθον. Ἡ Δαρία ἀπέβαλε τὰ πένθιμα φορέματα, καὶ οἱ χλευασμοὶ καὶ αἱ συκοφαντίαι τῶν κατοίκων τῆς Τίφλιδος εἶχον ἐξαντληθῇ. Πάλιν ἐνεφανίζετο ἡ πριγκήπισσα εἰς τὰς μεγαλοπρεπεῖς τῶν προκρίτων συναναστροφάς, πάλιν ἐπεσκέπτετο τοὺς εὐγενεῖς τοῦ τόπου, ὅτε αἰφνης ὕλαι αἱ διαδοθεῖσαι φῆμαι ἤρχισαν ἐκ νέου νὰ ἐπαναλαμβάνωνται καθ' ὅλην τὴν πόλιν. Ἡ πριγκήπισσα Δαρία ἔμελλε μετ' οὐ πολὺ νὰ στεφανωθῇ τὸν Ἀρμένιον Βαμιράν. Ὅποια σκαנדάλωδης διαγωγὴ! Χήρα πριγκήπισσα νὰ ὑπανδρευθῇ Ἀρμένιον καὶ μάλιστα ἀρνησιθρησκόν!

Συνθηροισμένοι ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς Ἐριδάνης ἔλησμώνουν οἱ Ἀρμένιοι τὰς ἐμπορικὰς τῶν ὑποθέσεις, καταρώμενοι μυριοτρόπως τὸν ἀρνησιθρησκόν Βαμιράν, ἐν ᾧ οἱ Γεώργιοι ἐλυποῦντο βλέποντες, ὅτι εὐρωπαϊκαὶ ἰδέαι ἔμελλον νὰ ἐμβολιασθῶσιν εἰς τὸ πανάρχαιον γενεαλογικὸν τῶν δένδρον.

Ὁ πρίγκηψ Δημήτριος ἔμαθε παρὰ τοῦ Γρηγόρη τὴν διὰ τὸν γάμον ὀρισθεῖσαν ἡμέραν, καὶ τῷ εἶπε μειδιδῶν. Γρηγόρη, τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔχω ἀνάγκην πολλὰ πρωτὶ ἐνὸς ἵππου. Μόνος θὰ ἐπανεέλθω εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἐνθα νὰ μὲ περιμένῃς. Ἐκεῖ θὰ κόψω τὸν βαθὺν μου πώγωνα καὶ θὰ φορέσω τὴν στολὴν, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχον ἐνταφιασθῇ. Καίρὸς πλέον νὰ γείνω πάλιν πρίγκηψ.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ Αὐγούστου κατὰ τὴν ἑκτὴν τῆς ἐσπέρας ὦραν συνωθοῦντο οἱ εὐγενεῖς τῆς Τίφλιδος εἰς τὰς μεγαλοπρεπεῖς αἰθούσας τῆς πριγκήπισσης Δαρίας. Εἰς τὴν λάμψιν τῶν εὐόσμων λαμπάδων ἔστιλβον οἱ ἀδάμαντες καὶ οἱ πολύτιμοι λίθοι ὑπηρεταὶ προσέφερον ἐντὸς ἀργυρῶν δίσκων ὀπώρας τῆς Περσίας, τουρκικὰ γλυκύσματα διαφόρων εἰδῶν, οἶνον καὶ ἄλλα ποτὰ μусικκοὶ παίζον ἔθνικὰ ᾠσματα εἰς τιμὴν τῆς νύμφης, ἧς ἐξυμνοῦντο αἱ ἀρεταὶ καὶ τὸ κάλλος. Αἱ κυρίαι, πολυτελέστατα ἐνδεδυμέναι, ὁμοιάζον κῆπον κεκοσμημένον διὰ ποι-

κιλοχρόων ἀνθέων. Ἡ Δαρία ἐφόρει λευκὸν μεταξωτὸν φόρεμα μὲ ροδόχροα κοσμήματα πολυτελῆς πέπλος ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς καὶ ἐπηύξανε τὴν ὠραιότητα τῶν πλοκάμων τῆς, ὣν ἡ ἄκρα ἔψαυε τὸν πλούσιον τῆς αἰθούσης περσικὸν τάπητα.

Τὸ διάδημά της συνέκειτο ἐξ ἀδάμαντων καὶ περιείχεν ἐν τῷ μέσῳ ἀνεκτίμητον ἀμέθυστον, ὅστις, κληροδότημα ἐκ τῶν πολυτίμων λίθων τῶν Βογρατιδῶν, ἐλέγετο ὅτι εὐρέθη ἐπὶ τοῦ ὕρου Ἀραράτ καὶ περιέκλειεν ἐν ἑαυτῷ σταγὸνα διαφανεστάτην, ἣτις ἐθεωρεῖτο τὸ πρῶτον δάκρυ τῆς Εὐας. Νεῶνις, ἐνθουσιασθεῖσα ὑπὸ τῆς μουσικῆς, ἐχόρευσεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀπεράντου αἰθούσης γεωργικὸν χορόν. Αἱ κινήσεις τῆς ἦσαν κατ' ἀρχὰς σεμναὶ καὶ ἡσέμοι, τὰ βλέμματά της ἐστραμμένα πρὸς τὴν γῆν, ἔπειτα δὲ τὰ ὕψωνε κατ' ὀλίγον καὶ παρεδίδοτο εἰς ὅλην τὴν ζέσιν τοῦ ἐνθουσιαστικοῦ χοροῦ. Οἱ δὲ ἄνδρες συνώδευον τὴν μουσικὴν χειροκροτοῦντες. Τέλος ἔπαυσεν ὁ χορὸς καὶ τὰταρος αἰοδὸς κρούων τὴν λύραν τοῦ ἔψαλεν ἐπιθαλάμιον, ἐν ᾧ ἐξετίθετο ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ χαρὰ τῶν νεονύμφων, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἡ ἀπελπισία τῶν ἀγάμων.

Ἦτο ἡ ἐβδόμη τῆς ἐσπέρας ὥρας. Οἱ κώδωνες τῆς μητροπόλεως ἀνήγγελλον ἤδη τὴν ἔλευσιν τοῦ ἱερέως, ὅστις κατὰ τὸ ἔθιμον τοῦ τόπου ὤφειλε νὰ εὐλογήσῃ τὴν νύμφην ἐν τῇ οἰκίᾳ της, πρὶν τελεσθῇ μετὰ πομπῆς ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἐν τῇ μητροπόλει. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἔσπευσεν ὁ πρίγκηψ Δημήτριος δι' ἀποκέντρων ὁδῶν πρὸς τὴν οἰκίαν του, κάτωχρος μὲν ὡς νεκρὸς, πλὴν κατὰ τὸ φαινόμενον ἡτυχος. Εἰσεπήδησε δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους τῆς αὐλῆς, ἐνθα Μουρσίκ, ὁ πιστὸς τοῦ κύων τὸν ὑπεδέχθη σείων τὴν οὐράν. Καλύψας τὸ πρόσωπόν του διήλθεν ὁ πρίγκηψ διὰ μέσου τῶν ὑπηρετῶν, οἵτινες ἢ δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν ἢ τὸν ἐξέλαβον ὡς ἓνα ἐκ τῶν προσκεκλημένων. Βῆματι στερεῷ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἶθουσαν καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆρχετο καὶ ὁ ἱερεὺς, καὶ κρατῶν τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους ἐστάθη ἔμπροσθεν τῆς συζύγου τοῦ χωρὶς ν' ἀφαιρέσῃ τὸ κόνδι στεντορεῖα δὲ τῇ φωνῇ ἀνεβόησεν. « Ἐγὼ εἰμὶ, ὁ Δημήτριος Δομέντης! » Ἡ πριγκήπισσα, καταθρονηθεῖσα ὑπὸ τῆς αἰφνιδίας καὶ ἀπροσδοκήτου ἐμφανίσεως τοῦ ἀνδρός, ὃν πρὸ πολλοῦ ἐνόμιζε νεκρὸν, ἐλειποθύμησε καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς. Ἐκπληκτοὶ καὶ ἐντρομοὶ ἔδραμον οἱ προσκεκλημένοι πρὸς τὰς ἐξόδους. Ἡ Δαρία ἔπνεε τὰ λοίσθια. Ὁ Δημήτριος δὲ μὲ βλέμμα, ἄσπονδον ἐμφαίνον μίσους, ἐστράφη πρὸς τὸν Βαμιράν καὶ τῷ εἶπε ψυχρῶς.

— Βαμιράν, ὁ γάμος ἐτελείωσε!

Γενναίως ἀντημείφθη ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος ἡ ἀφοσίωσις τοῦ Γρηγόρη, ὅστις παραιτήσας σκαπάνην καὶ

πτυαριον ἔγεινεν ἰδιοκτῆτης πλουσίου ἐργαστηρίου.
Ὁ Δάδος καλλιεργῆν ἐν εἰρήνῃ τὸ μικρὸν του κτῆμα.
Ὁ Βαμιράν, ψυχῇ τε καὶ σώματι Ἀρμένιος, ἐπιδί-
δεται καθ' ἑκάστην εἰς νέας ἐπιχειρήσεις καὶ αὐξάνει
τὴν περιουσίαν του. Τέλος δὲ ὁ πρίγκηψ Δημήτριος
ἀποδημεῖ ἐν Εὐρώπῃ.

I. Π.

ΝΕΑ ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΑΝΤΛΙΑ.

—οοο—

Κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1864 ἐγένοντο ἐν
τινι πλατείᾳ τοῦ Καίρου πειράματα ἐπιτυχῇ ἀτμο-
κινήτου πυροσβεστικῆς ἀντλίας νεωστὶ ἐξ Ἀμερικῆς
εἰσαχθείσης. Ἡ θέρμανσις ἤρχισε τὴν 2αν ὥραν καὶ
30 λεπτά, 5 δὲ μόνον λεπτά ἤρκεσαν καὶ ἡ μηχανὴ

ΠΕΡΙ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

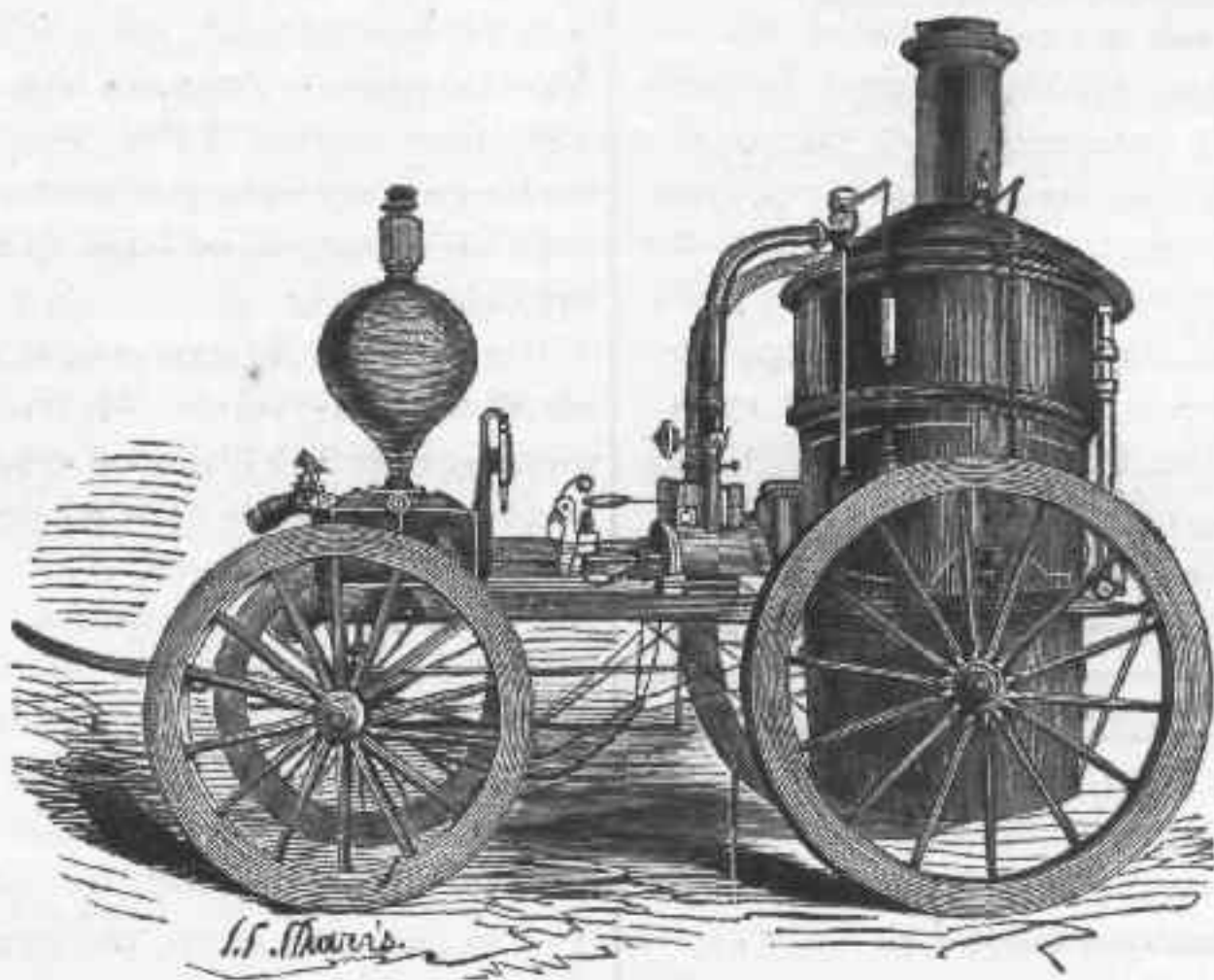
ΓΡΙΦΩΝ, ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

κ. τ. λ.

Carminibus quero miserarum oblivis rerum.

Αἶνιγμα.

Ἡ ἐν ἀορίστοις καὶ σκοτεινοῖς ῥήμασι περιγραφὴ
ἢ ὀρισμὸς οἰοῦντοτε πράγματος, οὗ δηλαδὴ ἡ φύσις
δὲν ὑποδεικνύεται σαφῶς ἀλλ' ἀμυδρῶς πως, ἀφιεμέ-
νης οὕτω τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἀγγίνοιν τοῦ
ἀκροατοῦ, καλεῖται αἶνιγμα (γαλλ. énigme). Ἐπε-
μένως, ἐνῶ ἐν τῷ φιλοσοφικῷ ὀρισμῷ ἀπαιτεῖται ὅ-
στε ἕκαστον τῶν τοῦ ὀριζομένου πράγματος γνω-
ρισμάτων νὰ ὑπάρχῃ σαφῶς καὶ προσφωῶς ὑποδε-

Νέα ἀτμοκίνητος πυροσβεστικὴ ἀντλία.

ἀνέδωκε μέχρι 2,075 λιτρῶν ὕδατος καθ' ἕκαστον
λεπτὸν δι' ἑνὸς σωλήνος καὶ διὰ πίεσεως 120 λιβρῶν.

Τεσσάρων σωλήνων τεθέντων εἰς ἐνέργειαν, ἡ μη-
χανὴ ἐνῆργησεν ὥς τέσσαρες κοινὰ ἀντλίας συνηνω-
μένοι. Ἦντλει δὲ τὸ ὕδωρ δι' ἑνὸς μόνου σωλήνος
ἐκ τινος λεκάνης ὑπὸ τὴν Πλατείαν. Οἱ κρουνοὶ τοῦ
ὕδατος οἱ κατακαθέτως ἀναρρίφθέντες πρὸς τὸν ἐν
τῇ πλατείᾳ ἱστὸν, ὑπερέβησαν κατὰ δύο μέτρα τὴν
κορυφὴν του, διευθυνθέντες δὲ πρὸς τὸ θόλωμα τοῦ
θεάτρου ἐφθασαν εἰς τὴν ἀνωτάτην ἄκραν τοῦ κε-
ραυνωγῶν. Διευθύνετο δὲ τὸ πείραμα ὑφ' ἑνὸς
τῶν ἐφευρετῶν Κυρίου Leed. Τὴν ἐπιούσαν ἐδοκι-
μάσθη ἡ μηχανὴ εἰς τὴν πυρκαϊάν τοῦ καταστή-
ματος τοῦ ἀερίου τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐταιρείας, ὅπου
θαυμάσια ἔφερεν ἀποτελέσματα, χρηστὰς περὶ ἐαυ-
τῆς παρσχούσα ἐλπίδας.

δειγμένον καὶ διακεκριμένον, ἐν τῷ αἰνίγματι τοῦ-
ναντίον τὰ τοῦ περιγραφομένου πράγματος γνωρί-
σματα δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν, ἢ τοῦλάχιστον νὰ φαί-
νονται ὅτι ἔχουσι, τὴν ἄμεσον ταύτην σχέσιν, μά-
λιστα ἀνάγκη πᾶσα νὰ παριστῶσιν εἰς τὸν νοῦν
σχέσεις μὴ συμφωνούσας ἀλλήλαις ἢ καὶ κατὰ τὸ
φαινόμενον ἀντιθέτους. Αἱ δὲ ἀμφίβολοι αὗται σχέ-
σεις, καὶ ἀντίθετοι ἰδέαι ἀποτελοῦσι τὴν οὕτως εἰ-
πεῖν οὐσίαν τοῦ αἰνίγματος, καὶ καθιστῶσιν αὐτὸ,
ὥς εἴρηται, διάφορον τοῦ φιλοσοφικοῦ ὀρισμοῦ. Ὅθεν
ἡ λύσις τοῦ αἰνίγματος συνίσταται εἰς τὴν ἐξομά-
λυνσιν τῆς ὑπαρχούσης ἀμφιλογίας καὶ ἐξήγησιν
τῆς ἀντιφάσεως· διὸ ὀφείλομεν πρὸς ἐπίτευξιν τῆς
λύσεως νὰ ἐξετάζωμεν ἐπ' ἀκριβείας τὰς πρὸς ἀλλή-
λας ἀναφορὰς τῶν διαφόρων τοῦ αἰνίγματος λέξεων,
καὶ νὰ ἐρευνῶμεν αὐτὰς ὑπὸ πάσας τὰς σημασίας